

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa (...) Zakładu Elektroenergetycznego Spółki Akcyjnej w G.
przeciwko Skarbowi Państwa – Prezydentowi Miasta P. i A. C.
o uzgodnienie treści księgi wieczystej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 marca 2010 r.,
zażalenia strony powodowej na orzeczenie o kosztach zawarte w wyroku Sądu
Okręgowego w G.
z dnia 18 listopada 2009 r., sygn. akt III Ca (...),

zmienia zaskarżone postanowienie zawarte w pkt II wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 listopada 2009 r., sygn. akt III Ca (...) w ten sposób, że zasądza od pozwanego A. C. na rzecz (...) Zakładu Elektroenergetycznego Spółki Akcyjnej w G. kwotę 2511,- (dwa tysiące pięćset jedenaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego oraz 330,- (trzysta trzydzieści) złotych kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

W postanowieniu o kosztach postępowania zawartym w wyroku z dnia 18 listopada 2009 r., uzupełnionym postanowieniem z dnia 17 grudnia 2009 r. Sąd Okręgowy w G. nie obciążył pozwanego A. C. kosztami postępowania odwoławczego.

W zażaleniu powodowa Spółka zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 98 k.p.c. w związku z art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami postępowania odwoławczego, mimo że przegrał on sprawę w całości, a jak wywiedziono w uzasadnieniu zażalenia, nie było przesłanek do zastosowania w sprawie zasad słuszności. Wniesiono o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego w wysokości 2511 złotych oraz zasądzenie od niego kosztów postępowania zażaleniowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego. W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne.

Rozliczenie kosztów pomiędzy stronami postępowania cywilnego następuje według zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Wyjątkowo, kierując się zasadami słuszności, na podstawie art. 102 k.p.c. sąd może nie obciążyć tymi kosztami strony, która proces przegrała. Z ustaleń dokonanych w sprawie nie wynika, żeby zachodziły wyjątkowe okoliczności, uzasadniające zastosowanie art. 102 k.p.c. Taką okolicznością nie może być zawarcie umowy zbycia użytkownika wieczystego wraz z budynkiem stacji trafo. Strony zawarły dwie takie umowy i co do jednej został nawet wydany wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2009 r. (V CSK 69/09, niepubl.), w sprawie o tożsamym przedmiocie. Pozwany wiedział, jak zakończyło się poprzednie postępowanie, a mimo to podjął obronę przeciwko żądaniu pozwu, zatem miał świadomość skutków przegrania procesu. Powód nie może ponosić konsekwencji za czynności notariusza i działania samego pozwanego w zaufaniu do notariusza. To zatem nie są okoliczności, usprawiedliwiające nie obciążanie kosztami postępowania.

W orzecznictwie jest prawidłowo przyjmowane, że przyczyny, które mogą uzasadniać odstąpienie od zasady wyrażonej przez art. 98 k.p.c. na rzecz art. 102 k.p.c. powinny wynikać, albo np. z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu sądowemu (por. postanowienie SN z dnia 5 grudnia 1967 r., III PRN 78/67, OSN 1968, nr 11, poz. 185; postanowienie z dnia 15 marca 1982 r., I CZ 30/82, Lex nr 8403), albo z wyjątkowo ciężkiej sytuacji strony przegrywającej proces (por. postanowienie SN z dnia 17 listopada 1972 r., I PR 423/72, OSN 1973, nr 7-8, poz. 138, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 czerwca 2007 r., I ACz 27/07, Lex nr 337333), albo z niesumienności drugiej strony w postępowaniu (postanowienie SN z dnia 20

grudnia 1973 r., II CZ 210/73, Lex nr 7366; postanowienie z dnia 5 sierpnia 1981 r., II CZ 98/81, OSNC 1982, nr 2-3, poz. 36); nie ma to bezpośredniego związku ze zwolnieniem od ponoszenia kosztów sądowych (postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2007 r., V CSK 292/06, Lex nr 232807). W okolicznościach niniejszej sprawy nie zostały dokonane żadne ustalenia faktyczne, odnośnie do sytuacji materialnej, rodzinnej lub innej pozwanego, które by mogły uzasadnić zastosowanie art. 102 k.p.c.

Z tego względu, na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 i art. 398¹⁶ oraz art. 98 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. należało rozstrzygnąć jak na wstępie.